

[Lynnerup Nielsen.]

skatter med bunden opsparing og meget mere.

Skal der være mening i brændselsrationeringen, og det må der være under de givne forhold, er forudsætningen så afgjort også den, at småkårsfolk i tilfælde af arbejdsløshed bliver i stand til at skaffe sig det brændsel, der er nødvendigt, og dermed udnytte den givne brændselstildeling.

Vort lovforslag indeholder 4 paragraffer, og jeg har ikke mange bemærkninger at gøre til disse.

§ 1 fastsætter, at der ydes arbejdsløse en brændselshjælp på 40 kr. for hver ledighedsperiode på 24 dage i tiden mellem 1. oktober 1951 og 15. april 1952; et mindre beløb vil med de nuværende brændselspriser ikke kunne dække brændselsudgifterne, og beløbet dækker stort set kun indkøb af 3 hl koks pr. måned med det optændingsbrænde, der nu engang skal til.

§ 2 bestemmer, at arbejdsløshedsforsikrede får brændselshjælpen udbetalt gennem deres respektive arbejdsløsheds-kasser — forøvrigt en praksis, der har været gældende igennem årene. Til ikke-forsikrede skal efter vort lovforslag brændselshjælpen udbetales gennem socialkontorerne.

Det fremgår af § 3, at der skal ydes arbejdsløsheds-kasserne fuld refusion for de udgifter, der måtte være forbundet med ydelsen af brændselshjælp, og at kasserne kan opnå forskud på refusionsbeløbene.

Det er vor opfattelse, at fuld refusion og forskud vil være nødvendigt for kasserne, idet flere af dem kører med en meget anspændt økonomi og ser sig nødsaget til at pålægge medlemmerne kontingentforhøjelse; nogle kasser har tilmed reduceret dageantallet, såvel det vedtægtsmæssige som det, der gælder for fortsættelseskassen.

Mit parti anser lovforslaget for meget påkrævet og håber på tingets velvillige og hurtige behandling af det.

Formanden: Jeg giver derefter ordet til det ærede medlem fru Petra Petersen, for at hun kan fremsætte et anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Petra Petersen): Det lovforslag, jeg på mit partis vegne i dag fremsætter i det høje ting, er efterhånden en gammel kending for rigsdagens medlemmer. Jeg har i de år, jeg har været medlem af tinget, hvert år fremsat lovforslaget, og det er nu sjette gang, jeg fremsætter det.

Jeg må sige, at på trods af de løfter, man tidligere har givet om forbedring af forsorgen

for moder og barn, er sådanne forbedringer endnu ikke gennemført, og på trods af løfter om ikke at forringe befolkningens kår, er den brede befolknings kår stadig blevet ringere.

Levevilkårene er i dag af den beskaffenhed, at de gør en barnefødsel til en stor økonomisk byrde for et arbejderhjem. Derfor er det lovforslag, jeg herved fremsætter, endnu mere påkrævet i 1951, end det var, da jeg første gang fremsatte det i 1946.

Forslag til lov om moderskabsydelse og om erhvervsmæssigt arbejdende kvinders rettigheder og pligter i anledning af fødsel er enslydende med det af befolkningskommissionen udarbejdede forslag og går ud på at sikre kvinderne økonomisk hjælp ved en fødsel samt sikre den udearbejdende kvinde barselsferie med delvis løn.

Da lovforslaget som sagt har været fremsat flere gange, skal jeg ikke gennemgå det i enkeltheder, men henviser til tidligere fremsættelsestaler. Jeg vil dog denne gang gerne pege såvel på befolkningskommissionens motiveringer som på de kendsgerninger, der senere har foreligget for os, og som ikke alene viser, at lovforslaget er betimeligt, men som i høj grad nødvendiggør, at tinget nu underkaster lovforslaget en virkelig udvalgsbehandling og forhåbentlig derefter gennemfører det. Lovforslaget har endnu aldrig været genstand for en virkelig behandling i tinget. Til trods for at flere og flere kredse i befolkningen kræver lovens gennemførelse, er forslaget aldrig her i tinget kommet længere end til udvalgsbehandling, og er så blevet henlagt. På Kvindeligt Arbejderforbunds fornylig afholdte kongres krævede forsamlingen på 34 000 arbejderkvinders vegne moderskabsydelse og barselshjælp, og vore læger påviser en stadig stigning i den sygdom, der hedder ulovlige aborter. Det var jo netop de to omstændigheder, der var årsag til, at befolkningskommissionen udarbejdede dette forslag. Ganske vist spillede dengang også nedgangen i fødselstallet en stor rolle, men det var dog kvinderne, de socialdemokratiske kvinder, fagbevægelsens kvinder, der dengang krævede, at der nu blev gjort noget alvorligt for at sikre kvinder og børn, og det var vore læger, som dengang påviste, hvorledes den sygdom, som man kalder ulovlige aborter, hærgede samfundet i ret stor målestok. Aborternes antal er på trods af trusler om straf og på trods af, at tusinde kvinder hvert år ved kvaksalveres hjælp pådrager sig livsvarige sygdomme, der koster vort samfund mange penge i form af hospitalsophold og vel lige så mange penge i form af